

تحلیل میدان به میدان تولید نفت

آیا کاهش در تولید روندی شتابان دارد؟

آژانس بین‌المللی انرژی از سال‌ها پیش گزارشی را تحت عنوان «چشم انداز انرژی جهان» منتشر می‌نماید این گزارش همه ساله روزآمد شده و نسخه جدید آن منتشر می‌گردد. جدیدترین نسخه گزارش مذکور که در نوامبر ۲۰۰۸ منتشر گردیده است. بسیار متفاوت از گذشته و دارای فصولی جدید و بی‌سابقه است. مهم‌ترین جنبه تحول در این گزارش توجه ویژه آن به مخازن نفتی و پتانسیل‌های تولید نفت است. تمرکز توجه نسخه‌های سال‌های گذشته عمدها بر پیش‌بینی بلندمدت تقاضای جهانی برای انرژی و نفت استوار بود و در مورد عرضه نفت خام که کالائی استخراجی و فناپذیر است، ساده‌اندیشانه مانند کالائی تولیدی برخورده می‌شد و فرض می‌شد که عرضه پاسخ‌گوی تقاضا خواهد بود. ظاهراً کمبودها و محدودیت‌های سال‌های اخیر در تولید نفت که موجب افزایش قیمت‌های جهانی آن گردید، آژانس را از خواب غفلت (عمدی یا سهوی) بیدار کرده است. در گزارش مورد بحث در چند فصل به محدودیت‌ها و مسائل بخش عرضه نفت پرداخته شده و خصوصاً روش و نتایج یک مطالعه میدان به میدان ارائه گردیده است که به دلیل اهمیت آن خلاصه‌ای از آن را در این معرض اطلاع خوانندگان قرارداده ایم.

بزرگ‌تر باشند، میزان تولیدشان در نقطه اوج بیشتر است و نرخ کاهش نیز در زمان قرارگرفتن در مسیر نزولی تولید میدان، کندرخ خواهد بود. این نرخ‌ها همچنین برای میادین خشکی از میادین دریائی پایین‌تر است (به خصوص در مورد آب‌های عمیق).

- بر اساس داده‌های مربوط به ۵۸۰ میدان که دوران اوج تولید خود را پشت سر نهاده‌اند، نرخ کاهش مشاهده شده، بر مبنای میزان متوسط وزنی نسبت به تولید، در تمام میادین در تمام طول عمر میدان، ۵٪ در سال است. کمترین میزان نرخ‌های کاهش مربوط به بزرگ‌ترین میدان‌ها است: متوسط این نرخ

علی ابوالقاسمی شیرازی

چکیده

- میزان کاهش در تولید میادین نفتی در هنگام رسیدن این میادین به دوره بلوغ تولید یک عامل بسیار مهم در تخمین میزان ظرفیت و سرمایه‌گذاری لازم برای تأمین تقاضای پیش‌بینی شده نفت است. یک تحلیل میدان به میدان از روند تاریخی میزان تولید نشان می‌دهد که حجم ذخایر و موقعیت فیزیکی و جغرافیایی میدان نفتی (خشکی و یا دریا) مهم‌ترین عوامل در تعیین وضعیت تولیدی آن به شمار می‌رود. هر قدر ذخایر

پیش‌بینی تولید آتی میادینی که در حال تولید هستند و یا در آینده به تولید خواهند رسید بسیار مهم و حیاتی است. یکی از یافته‌های مهمی که از چشم انداز پیشین به دست آمده این است که میزان کاهش در تولید میادین در حال تولید (تجمیع شده در تمام مناطق) مهم‌ترین عامل تعیین کننده در تشخیص میزان ظرفیت و سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای توسعه میادین جدید است. به عبارت دیگر پیش از آن که به رشد تقاضا حساس باشد، به نرخ کاهش در تولید حساسیت دارد. پیشترین نیاز به سرمایه‌گذاری در دوران پیش‌بینی مربوط به جرمان کاهش در ظرفیت - که با بلوغ میادین نفتی رخ می‌دهد - فشار نرخ‌های کاهش در تولید، در غیاب سرمایه‌گذاری‌های جدید و کاهش نرخ بازدهی چاه‌ها است.

به این دلایل، ما موجبات یک بررسی دقیق در روند تاریخی تولید چاه‌هارا با استفاده از داده‌های گسترده میدان به میدان فراهم کرده‌ایم تا مرا به فهم عوامل مؤثر بر نرخ‌های کاهش و چگونگی توسعه آن‌ها در آینده و معنای ضمنی آن برای میزان سرمایه‌گذاری‌های لازم برساند. نتایج این بررسی برای پیش‌بینی میزان تولید تاسال ۲۰۳۰ مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

این مطالعه میدان به میدان شامل ایجاد یک پایگاه بزرگ داده که حاوی تاریخچه کاملی از تولید و گستره پارامترهای فنی برای ۸۰۰ مورد از بزرگترین میدان‌های مستقل نفت در جهان است. این مطالعه شامل تمامی میدان‌های فوق عظیم جهان، با ذخایر اثبات شده و محتمل با حجم ۵ میلیارد بشکه، تمامی میدان‌های عظیم با حجم ۵۰۰ میلیون بشکه که در حال تولید می‌باشند و تعداد زیادی میدان بزرگ با حجم حداقل ۱۰۰ میلیون بشکه می‌باشد. این میادین در حدود سه چهارم ذخایر اولیه کشف شده در تمام جهان و بیش از دو سوم کل نفت تولید شده در جهان در سال ۲۰۰۷ را شامل می‌شوند. ما اعتقاد داریم این بررسی جامع‌ترین مطالعه میدان به میدان‌گوها و روندهای تولید منتشر شده تا مروز است. ما قصد بازنگری و توسعه آن را در آینده داریم. این که کدام میدان‌های بزرگ و یا کوچک در پایگاه داده قرار بگیرند به در دسترس بودن اطلاعات مرتبط می‌شود. با این حال اعتقاد براین است که مجموعه داده‌های مربوط به میدان‌های بزرگ به طور معقولی توزیع جغرافیایی تولید تمامی این میدان‌ها را در جهان نمایندگی می‌کند.

هم اکنون بیشتر میادینی که در جهان کشف شده‌اند به تولید رسیده‌اند. این سهم برای میدان‌های بزرگ چه از نظر تعداد و چه از نظر کل ذخایر پیشترین است، چرا که بسیاری از این میادین دهه‌ها است که کشف شده‌اند. از میان ۵۵۸ میدان فوق عظیم نفتی به غیر از ۴ میدان همگی به تولید رسیده‌اند. از ۴۰۰ میدان عظیمی که شناسایی

برای میادین فوق عظیم ۳/۴٪، میادین عظیم ۶/۵٪ و میادین بزرگ ۱۰/۴٪ است. متوسط نرخ کاهش برای دوران پس از یکنواختی تولید براساس داده‌های ۴۷۹ میدان، ۵/۸٪ در سال است.

- مقادیر مشاهده شده به طور قابل توجهی به مناطق قرارگیری میادین وابسته هستند. نرخ‌ها برای دوران‌های پس از اوج و یکنواختی در خاورمیانه کم ترین و در دریای شمال پیشترین اند. این مسئله به تفاوت در اندازه متوسط میادین بستگی دارد که خود به میزان استفاده از آن‌ها و موقعیت فیزیکی و جغرافیایی میادین باز می‌گردد. نرخ‌های کاهش به طور عمومی در میادین جوان تر بالاتر است چراکه این میادین عمولاً کوچک بوده و اغلب در مناطق فراساحلی واقع‌اند. سیاست‌های سرمایه‌گذاری و تولید به خصوص در کشورهای OPEC بر این نرخ‌ها تأثیر می‌گذارد.
- اندازه متوسط میادین مورد بررسی، به طور قابل توجهی از تمام میادین موجود در جهان بزرگ است چرا که پایگاه اطلاعاتی ما شامل تمام میادین عظیم و فوق عظیم می‌شود. نرخ کاهش برای میادینی که در این پایگاه قرار ندارند می‌باید حداقل به اندازه میادین بزرگ مورد بررسی باشد. بر این اساس ماتخمين می‌زنیم که نرخ کاهش تولید وزنی سالانه میادین در سراسر جهان برای دوران پس از اوج معادل ۶/۷٪ است.

• متوسط طبیعی یا ضمنی نرخ کاهش تولید در جهان -بدون در نظر گرفتن سرمایه‌گذاری‌های دوره‌ای- برای میادینی که دوران اوج تولید را پشت سر گذاشته‌اند ۹٪ تخمین زده می‌شود. به عبارتی این میزان کاهش در تولید این میادین در صورتی که سرمایه‌گذارهای صورت گرفته در آن‌ها پس از دوران اوج تولیدشان صورت نمی‌گرفت، یک سوم سریع تر از این می‌بود.

- براساس پیش‌بینی‌های مادرسناریوی مرجع به دلیل کوچک‌تر شدن اندازه میدان‌های جدید و انتقال تولید از میادین خشکی به فراساحل، نرخ کاهش طبیعی میادین با یک درصد افزایش به ۱۰٪ در سال ۲۰۳۰ می‌رسد. این بدان معنا است که تنها برای جبران افت تولید، میزان سرمایه‌گذاری در بالادست برخی کشورها باید افزایش یابد.

فهم الگوهای تولید

درک منحنی و الگوی تولید میادین نفتی و اثرات متغیرهای زمین‌شناسی و اقتصادی بر شکل منحنی‌های تولید، برای

کاهش در تولید را جبران کنند. با در نظر گرفتن تمامی موانع و حجم سرمایه گذاری مورد نیاز، این که تمامی این سرمایه گذاری ها تحقق یابد چندان مسلم نیست. تخمین های فعلی ذخایر از آخرین تخمین های میزان اولیه نفت درجا و سهمی که می تواند به طور اقتصادی برداشت شود استخراج شده است. هنوز هم آن سهم و نرخی که می تواند تولید بشود مسلم و معلوم نیستند. چرا که پیش بینی رفتار دقیق یک منع بسیار سخت است. به اضافه این که گسترش تکنولوژی های جدید (هم چنین تکنولوژی های ثانوی و تکنیک های ارتقا یافته) تولید می تواند نرخ های نهایی برداشت و سطوح تولید را بالا ببرد. مطالعه دقیق این عوامل برای پیش بینی آینده نرخ های کاهش و برداشت و نتیجتاً میزان تولید حیاتی است.

اهمیت اندازه و تفاوت های منطقه ای

در حال حاضر قریب به ۷۰۰۰۰ میدان نفت در دنیا در حال تولیداند. مقدار زیادی از نفت خام از تعداد کمی از میدان های غنی تولید می شود که بیشتر آن ها میادین عظیم و فوق عظیم به شمار می روند. میزان تولید در ۱۰ میدان بزرگ نفتی جهان در سال ۲۰۰۷ به ۱۴ میلیون بشکه در روز رسید که ۲۰٪ از کل تولیدات متعارف را شامل می شود. ۲۰ میدان بزرگ نفتی جهان نیز با ۱۹۷۲

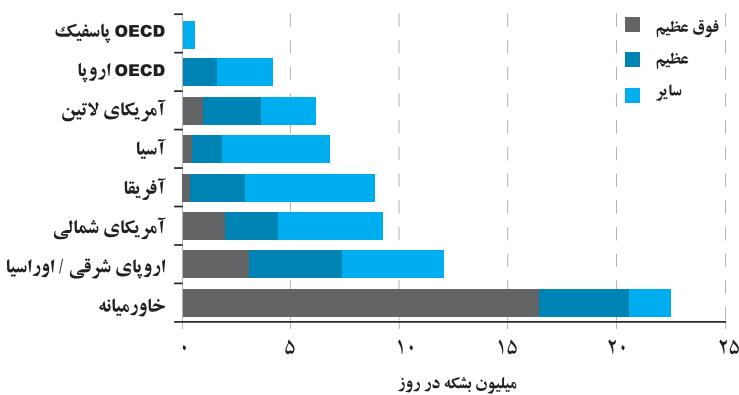
شده اند، حدود ۸۰ میدان یاد را توسعه یاد را توسعه یاد دو یا به طور موقت متوقف شده اند. ذخایر مرکب محتمل تمامی میدان های عظیم و فوق عظیم به ۱۳۰۶ میلیارد بشکه می رسد که تخمین زده می شود ۶۹۷ میلیارد بشکه از آن ها باقی مانده باشد (که معادل نیمی از ذخایر نفت متعارف است). در مجموع و به طور تقریبی ۷۹٪ از ذخایر باقی مانده نفت متعارف در میادین هستند که از آن ها بهره برداری می شود. پس دورنمای تولید در این میادین برای عرضه کوتاه مدت و میان مدت نفت در جهان بسیار حیاتی است.

معنای نرخ های افزایشی افت برای تولید و سرمایه گذاری چیست؟

هر قدر یک میدان کوچک تر باشد، هزینه توسعه آن بر حسب هر دلار به هر بشکه از ظرفیت روزانه و به خصوص به ازای هر بشکه تولیدی بالاتر خواهد بود. به طور مشابه هزینه ها در میادین فراساحل و به خصوص در آب های عمیق بالاتر خواهد بود. در طول دوره مورد بررسی تمام مناطق با افت تولید مواجه می شوند و در اکثر مناطق نیز انتقال از میدان های خشکی به میدان های فراساحل صورت می گیرد چرا که تعداد میدان های بزرگتر برای تولید و توسعه کاهش می یابد. این به معنای لزوم افزایش در سرمایه گذاری بالادستی در بسیاری از کشورها است تا تنهای میزان

شکل ۱- میزان تولید و اندازه میدان نفتی بر حسب منطقه (۲۰۰۷)

نروژ، «گیراسول» در آنگولا، «جوبارت» در برباد و «زیونگ» در استان گانسو چین، که ۱۲٪ از تولید میدان‌های بزرگ و ۱٪ از تولید نفت در ۲۰۰۷ را شامل شده‌اند.

میدان‌های بزرگ به شکل نابرابر در سراسر جهان پخش شده‌اند و میزان سهم آن‌ها از تولید و متوسط حجم شان به طور معنی‌داری بر حسب منطقه تغییر می‌کند. از مشخصه‌های خاورمیانه تعداد زیاد میدان‌های عظیم و فوق عظیم است. اندازه متوسط این میدان‌ها با ذخایر اولیه ۹ میلیارد بشکه، بزرگ‌ترین اندازه در تمامی مناطق به شمار می‌رود.

خاورمیانه بیش از یک چهارم میدان‌های عظیم و فوق عظیم را در اختیار دارد. بیش از سه چهارم میدان‌های عظیم و فوق عظیم دنیا در خشکی قرار دارند (شامل میدان‌های قرار گرفته در دریا و خشکی). بالاترین سهم مربوط به خاورمیانه، آسیا و شوروی سابق است. تمام میدان‌های بزرگ نفتی در اروپا در فراساحل قرار دارند. بالاترین سهم تولید میدان‌های عظیم و فوق عظیم مربوط به خاورمیانه، روسیه، دریای خزر و آمریکای لاتین است. این سهم در آسیا، اروپا و منطقه اقیانوس آرام کمترین مقدار را دارد. بالاترین که آمریکای شمالی یک چهارم از تمامی نفت خام تولید شده در جهان را به خود اختصاص می‌دهد تنها کمی بیش از ۵۰ میدان نفتی عظیم و فوق عظیم در آن منطقه قرار دارند که در مقایسه با دیگر نقاط جهان عددی کوچک به شمار می‌رود.

تفاوت عده‌ای نیز در میزان استفاده و تخلیه میدان‌های از نظر موقعیت جغرافیایی و اندازه آن‌ها وجود دارد. عامل تخلیه مخزن سهمی از ذخایر اولیه که تولید شده است در میدان‌های عظیم و فوق عظیم بالاتر است. این میدان‌ها در سراسر جهان ۴۸٪ (وزنی شده نسبت به تولید) تخلیه شده‌اند، در مقایسه با دیگر میدان‌های مورد مطالعه که ۴۷٪ تخلیه شده‌اند. این نرخ‌ها در خاورمیانه پایین‌ترین میزان خود را دارند.

میلیون بشکه در روز بیش از یک چهارم تولید نفت جهان را به خود اختصاص دادند. تنها یکی از این میدان‌های (میدان قوار در عربستان سعودی) ۵/۱ میلیون بشکه در روز تولید کرده که معادل ۷٪ تولید نفت متعارف جهان به شمار می‌رود.

چهار میدان بزرگ دیگر نیز در کشورهای خاورمیانه قرار دارند (ایران، کویت، عراق و امارات متحده عربی). تولید سال ۲۰۰۷ در ۱۶ میدان از ۲۰ میدان بزرگ جهان کمتر از میزان تاریخی اوج تولیدشان بوده است. میزان تولید در میدان «ساموتلر» روسیه و بر حسب

در صد سقوط کرده است. تمامی ۲۰ میدان تولیدی میدان‌های فوق عظیم به شمار می‌روند که میدان قوار با ذخایر اولیه ۱۴۰ میلیارد بشکه تاکنون بزرگ‌ترین میدان به شمار می‌رود.

تمامی میدان‌های بزرگ جهان، سال‌هاست که تولید می‌کنند و در برخی موارد دهه‌ها از تولید آن‌ها می‌گذرد. آخرین میدان عظیم کشف شده در میان این ۲۰ میدان، آذربایجان غونشلی در سال ۱۹۸۵ بوده است. «پریسکوی» روسیه نیز در ۱۹۸۲ کشف شد. میدان «سانترل» در مکزیک و در ۱۹۷۷ تمامی دیگر میدان‌ها در فاصله ۱۹۲۸ و ۱۹۶۸ کشف شده‌اند. در سال ۲۰۰۷ میلادی، ۵

میدان بیش از ۱ میلیون بشکه در روز و ۸ میدان دیگر بیش از ۵۰۰ هزار بشکه در روز تولید کرده‌اند. حدود ۱۱۰ میدان بیش از ۱۰۰ هزار بشکه در روز تولید می‌کنند. آن‌ها در مجموع ۵۰٪ از نفت جهان را تولید می‌کنند. تعداد بسیار زیادی از میدان‌های کوچک، حدود ۷۰۰۰ میدان نیز با تولید هر یک کمتر از ۱۰۰ هزار بشکه در روز در حال حاضر کمتر از نیمی از نفت جهان را تولید می‌کنند.

تولید نفت در جهان در گروه تولید میدان‌های بزرگ و قدیمه باقی خواهد ماند. با این که بسیاری از این میدان‌ها سال‌هاست که تولید می‌کنند، میزان تولید میدان‌های عظیم و فوق عظیم (با بیش از ۵۰۰ میلیون بشکه ذخایر اولیه) به طور قابل توجهی در دهه گذشته رشد کرده است. سهم تولید جهانی این میدان‌ها در پایگاه داده ما از ۵۶٪ در سال ۱۹۸۵ به ۶۰٪ در ۲۰۰۷ رسیده است. با کمال تعجب میدانی که قبل از دهه ۱۹۷۰ شروع به تولید کرده‌اند هنوز هم در سال ۲۰۰۷ با ۲۴ میلیون بشکه در روز یا ۳۵٪ از تولید جهان، بیشترین سهم از تولید جهان را دارند. در واقع میزان سهم تولید در این میدان‌ها از اواسط دهه ۱۹۸۰ به طور تدریجی افزایش یافته است (این سهم به دلیل سیاست‌های OPEC و در اوایل دهه ۱۹۸۰ به شدت افت کرد). تنها ۵ میدان عظیم و فوق عظیم وجود دارند که در دهه جاری به تولید رسیده‌اند (اورهود) در الجزیره، (گرین) در

منحنی، روند و مشخصات تولید میدان‌های نفتی

تولید تاریخی کمتر از ۲۲ سال و مجموع ذخایر اولیه ۱۳۵ میلیون بشکه است. کهن‌سال‌ترین میدان بالاهانی ساپونچی رامانی در آذربایجان است که تولید خود را در ۱۸۷۱ شروع کرده است. به دلیل کمبود داده در مورد برخی پارامترهای تکنیکی تمام مجموعه داده‌ها قابل استفاده نبود. با این حال تقریباً تمام میدان‌های عظیم، فوق عظیم و بزرگ لحاظ شده‌اند.

بر اساس این تحلیل اندازه و موقعیت جغرافیایی میدان‌ها (خشکی و یا فراساحل) مهم‌ترین متغیرهای در توضیح نمایه تولید به شمار می‌روند. به نظر نمی‌رسد سنگ‌شناسی (به ویژه این که میدان کربناته است و یا ماسه‌سنگی است) بافرض ثبات سایر شرایط، اثر معنی داری بر منحنی تولید داشته باشد. نتایج نشان می‌دهد که میدان‌های کوچک‌تر زودتر به اوج تولید خود می‌رسند و با تولید سهم بیشتری نسبت به ذخایر اولیه، با سرعت بیشتری از میدان‌های بزرگ به کاهش در تولید می‌رسند. زمان موردنیاز برای میدان‌های بزرگ برای رسیدن به اوج تولید دو برابر سریع‌تر است. باثبات سایر شرایط میزان اوج تولید نسبت به ذخایر در میدان‌های فراساحل بیشتر از میدان‌های خشکی است که نشان از نیاز توسعه‌دهندگان به دانستن این موضوع است که میدان‌های فراساحلی غالباً پرهزینه‌تر هستند. میدان‌های آب‌های عمیق نیز با این که بزرگ‌اند رفتاری مشابه رفتار میدان‌های کوچک فراساحلی با دوران اوج تولید در ۵ سال را دارند. به

طور متوسط ۷٪ از تولید در سالی انجام می‌شود که میزان تولید جمعی به ۲۲٪ از ذخایر می‌رسد. منحنی تولید میدان‌های آب‌های عمیق با تولید کمتر از یک چهارم ذخایر در دوران کوتاه قبل از اوج، به سمت چپ چوکی دارد. تعداد چاه‌های در میدان‌های فراساحل کمتر است اما چاه‌ها افقی و با بهره‌وری و تولید بسیار بیشتری هستند. فاصله گذاری بین چاه‌ها نیز در میدان‌های فراساحل به دلیل هزینه بالاتر حفاری چاه‌ها، بیشتر است.

میزان متوسط بهره‌وری در هر دسته از میدان‌ها به طور قابل توجهی از ۲۷ سال برای آب‌های عمیق تا ۱۱۰ سال برای میدان‌هایی که بیش از ۷۵ میلیارد بشکه ذخیره دارند تفاوت می‌کند. در عمل دنباله تولید در میدان‌های بالغ به شدت تحت تأثیر شرایط غالب اقتصادی است. میزان آب مخلوط با هیدرورکربن، با نزدیک شدن به پایان عمر میدان افزایش می‌یابد و هزینه‌های بهره‌برداری را بالا می‌برد. تا هنگامی که مجموع هزینه‌های عملیاتی از ارزش بازاری ذخایر نفت برداشتی پایین‌تر است، تولید می‌تواند برای مدتی طولانی در سطحی نسبتاً پایین نگه داشته شود. از آنجا که رفتار

هر میدان نفتی با توجه به مشخصات طبیعی، چگونگی توسعه میدان و سیاست‌های مدیریت تولید، از یک منحنی تولید مخصوص به خود پیروی می‌کند. یک میدان نفتی نوعاً از یک فاز افزایش تولید می‌گذرد که طی آن ظرفیت تولید با اضافه شدن چاه‌های جدید افزایش می‌یابد، بعد به یک فاز تولید ثابت می‌رسد که در آن چاه‌های جدید برای جبران کاهش در تولید چاه‌های قدیمی تر حفر می‌شوند و یک فاز کاهش در تولید که طی آن میزان تولید هم زمان با فشار مخزن کاهش می‌یابد.

به طور معمول میادین نفت به ندرت پیرویک مسیر مشخص، قابل پیش‌بینی و هموار در تولید هستند. ملاحظات تجاری و سیاسی بر چگونگی توسعه یک میدان تأثیر می‌گذارند. و میادین نیز تحت تأثیر سطوح مختلف تخلیه و مسایل تکنیکی و زمین‌شناختی رفثار متفاوتی از خود بروز می‌دهند. به اضافه نرخ‌های تولید نیز تحت تأثیر فازهای مختلف توسعه‌ای یک میدان برای مقابله با نرخ‌های طبیعی کاهش در تولید به شدت نوسان می‌کنند. به طور کلی در میدان‌های بزرگ تر دوران افزایش تولید طولانی است و فازهای توسعه نیز پیگیری می‌شوند. برخی از میادین مانند میدان زاقوم در امارات متحده

عربی که تولید خود را در ۱۹۶۷ آغاز کرده است و رکورد تولید را در ۲۰۰۲ و به میزان ۷۹۰ هزار بشکه در روز داشته است می‌تواند تولید را برای دهه‌های متمادی افزایش دهد (انتظار می‌رود این رکورد در آینده نیز ارتقا یابد). برنامه‌های منظم تعمیر و نگهداری (برنامه‌ریزی شده و نشده) و توقف در تولید به دلایل سیاستی می‌تواند روند تولید را دگرگون کند.

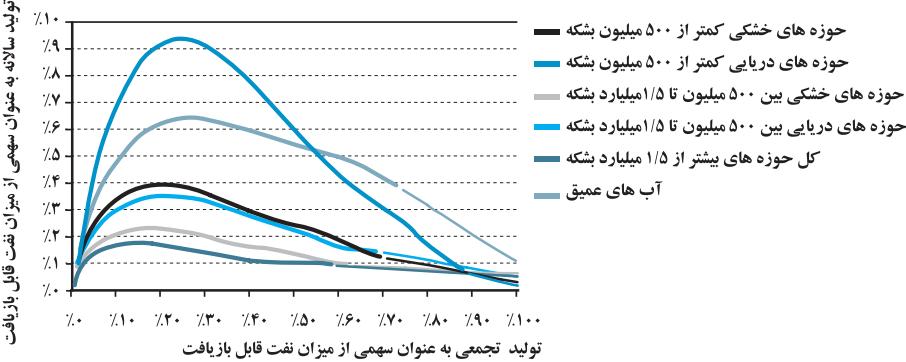
منحنی تولید استاندارد

تفکیک اثر مشخصات تکنیکی ذاتی ویژه برخی میادین از اثر چگونگی توسعه و مدیریت این میادین در طول زمان، برای فهم روندهای تاریخی بلندمدت تولید و ارزیابی آینده تولید، برای میادینی که تولید می‌کنند و یا در دست توسعه‌اند، امری حیاتی به شمار می‌رود. برای این منظور مامنحنی‌های تولید استاندارد را برای میادین گوناگون شناسایی کرده، چگونگی تغییر این منحنی‌ها را نسبت به برخی متغیرهای تکنیکی مورد ارزیابی قرار داده‌ایم. این تحلیل‌ها بر اساس داده‌های مربوط به ۷۲۵ میدان نفتی با متوسط

در مورد کاهش نرخ کاهش تولید نیز به طور کلی نرخ های کاهش مشاهده شده در میدان های جوان تر بیشتر است. به عنوان مثال متوسط نرخ کاهش برای تمام میدان های غیر OPEC که تا آغاز دهه جاری به تولید رسیده اند 14% است در حالی که این نرخ برای میدان هایی که در دهه ۱۹۹۰ به

تولید رسیده اند 17% و برای آن ها که از ۱۹۶۹ تولید خود را آغاز کرده اند 5% است. این برای میدان های OPEC و غیر OPEC صدق می کند. نرخ بسیار پایین کاهش برای میدان های OPEC و قبل از ۱۹۷۰ (کمتر از 3%) به شدت تحت تأثیر نرخ کاهش بسیار پایین میدان قوار (حدود 2000 سال) است. کاهش در تولید برای میدان های OPEC که تا 2000 سال به تولید رسیده اند بدین دلیل است که بسیاری از آن ها دوران اوچ خود را پشت سر گذاشته اند ولی هنوز در دوران یکنواختی تولید اند. با توجه به آنچه در بخش قبل توضیح داده شد پیشرفت در تکنولوژی های تولید و تغییرات در اعمال تجاری بدان معناست که میدان هایی که امروزه توسعه یافته اند نسبت به آن ها که در پیش از دهه ۱۹۹۰ توسعه یافته اند، گرایش به یک سطح یکنواخت بالاتری دارند که البته زمان کوتاه تری ادامه می یابد.

منحنی های استاندارد تولید میدانی با دسته بندی مربوط به هر میدان

میدان های به شدت تخلیه شده تغییر می کند، تخمین های ارایه شده در اینجا تنها جنبه توضیحی دارند.

تمرکز بر میدان های عظیم

برای میدان های عظیم و فوق عظیم که میزان ذخیره اولیه آن هایش از ۱ میلیارد بشکه است به جمع آوری داده های اضافی در مورد تراویب، غلظت، تخلخل سنگ مخزن و همچنین میزان غلظت نفت پرداختیم تا اثر این عوامل را بر منحنی استاندارد تولید بسنجیم. نتایج حاکی از اهمیت بالای اندازه مخزن به عنوان متغیر غالب دارو و میزان عبوردهی (تراوائی) به علاوه نفوذپذیری (سنگ مخزن نقشی کم اهمیت تر بازی می کند). تخلخل و ویژگی های سنگ هم گویا اثری ندارند.

ما تفاوت های قابل توجهی را در منحنی های استاندارد شده برای میدانی که بین $1/8$ میلیارد بشکه و آن ها که بیش از $2/8$ میلیارد بشکه ذخیره داشته را مقایسه کردیم. برای دسته اول از میدانیں عبوردهی عامل مهم تری نسبت به موقعیت فیزیکی و جغرافیایی در شکل منحنی تولید به شمار می رود. آن دسته از میدان ها که عبوردهی بالاتری دارند زودتر و به سطح یکنواخت تولید بالاتری می رسانند: 68% از ذخایر بعد از 30 سال تولید شده اند در حالی که این عدد برای میدان های با عبوردهی پایین تر 57% بوده است.

مطالعه منحنی های تولید نشان می دهد میدانی که در سال های اخیر توسعه یافته اند در مقایسه با میدان هایی که پیش از دهه ۱۹۹۰ توسعه یافته اند، هم چنان میزان تولیدشان تا یک سطح یکنواخت به طور سریع افزایش یافته و برای مدت کوتاه تری پایدار مانده است. این موضوع اعجاب انگیز نیست: پیشرفت در تکنولوژی تولید معرفی تکنیک های بهسازی شده و ارتقا یافته برداشت را از نظر مالی جذاب کرده است. به اضافه فشار سرمایه گذاران بر شرکت ها برای کوتاه کردن دوران باز پرداخت و بیشینه سازی ارزش حال خالص جریانات مالی آتی، در سال های اخیر افزوده شده است.

دورنمای بلندمدت نرخ های طبیعی کاهش

ما چگونگی تغییر در نرخ های کاهش طبیعی وزنی شده تولید در آینده را بر حسب منطقه و با استفاده از پیش بینی های میزان تولید نفت خام در سناریوی مرجع به اضافة ذخایر اثبات شده و محتمل (با استفاده از میزان رشد در ذخایر و اکتشافات) مورد ارزیابی قرار داده ایم. برای تخمین نسبت ذخایر به تولید R/P در هر منطقه از همبستگی میان P/R و نرخ طبیعی کاهش استفاده شده است تا بتوان میزان نمو نرخ طبیعی کاهش در فاصله 2030 تا 2070 را تخمین زد. نتایج حاکی از گرایش به افزایش در نرخ های کاهش طبیعی در تمام مناطق است. با در نظر گرفتن نرخ $10/5\%$ در سال در 2030 ، میزان افزایش در متوسط وزنی نرخ طبیعی کاهش در طول زمان پیش بینی $7/5$ درصد خواهد بود. در آمریکای شمالی این نرخ قابل توجه است: نرخ کاهش طبیعی از 14% به 17% افزایش می یابد و در مقابل نسبت ذخایر به تولید R/P به 10 سال کاهش می یابد (چرا که ذخایر باقی مانده سریعتر از تولید کاهش می یابد).